Reglement
voor de Korpsen pradjurits
op het eiland Java.

LEMBAGA KEBUDAJAAN
INDONESIA

VI-30 I-2/

14 Hal

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1
VI 30

REGLEMENT

VOOR

DE KORPSEN PRADJOERITS

OP

HET EILAND JAVA.

BATAVIA,

Lands - Drukkery.

1843.

BAT. GENOOTSCHAP VAN K. EN W.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

Tanggal : 29 - 06 - 2010
Nomor Induk : 5081/PN - MUSEUM/10
BIB - ID : 8126660
ITEM - ID : 2121132 62
Asal : Museum Pusat

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

REGLEMENT voor de Korpsen Pradjoerits op het eiland *Java*.

Artikel 1.

De detachementen Pradjoerits worden opgerigt en steeds voltallig gehouden door de Regenten, onder het toezigt van den Resident, aan wien het oppergezag over dezelve, in zijne Residentie, is opgedragen. Daarbij zullen geene andere worden aangenomen, dan jonge sterke manschappen, geschiktheid hebbende voor den militairen stand.

Art. 2.

De Officieren bij de Pradjoerits worden zoo veel doenlijk gekozen uit de naatstbestaanden der Regenten of andere Inlandsche Ambtenaren van aanzien, of ook uit dezulke, die, in vroegere oorlogen, als Officier bij de Barissans hebben gediend, bij welke keuze voornamelijk zal moeten worden gelet, op de geschiktheid van zoodanige personen voor een kommando.

Voorts kunnen tot dien rang worden verheven Onder-Officieren, welke door goed gedrag, ijver en bekwaamheid uitmunten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Art. 3.

De Officieren worden benoemd en kunnen ook alleen worden ontslagen door den Gouverneur Generaal. De voordragt tot benoeming of ontslag geschiedt door den Resident, met overleg van den Regent, en wordt, door tusschenkomst van den Inspecteur der Schutterijen Djaijang-Secars en Pradjoerits, aan den Gouverneur Generaal aangeboden. Jaarlijks zal door genoemden Inspecteur een verslag worden ingediend, omtrent ieder der Officieren, ten einde door den Gouverneur Generaal kan worden geoordeeld, in hoever zij geacht kunnen worden de geschiktheid te bezitten, om in die betrekking te blijven.

Art. 4.

Indien in een Regentschap, waarvan het detachement door eenen Officier moet worden gekommandeerd, zich geen geschikt sujet daarvoor mogt bevinden, zal op de daartoe strekkende voordragt van den Resident een Sergeant der Infanterie van het Leger als Kommandant van dat detachement worden gedesigneerd.

Art. 5.

De aanneming der Pradjoerits geschiedt door vrijwillige werving, voor een tijdvak van niet minder dan vier jaren; zij worden aangenomen voor de plaatselijke dienst der Residentie, doch onder voorwaarde, dat het Gouvernement in tijd van nood, ook elders op *Java*, over hen kan beschikken, in dier voege evenwel dat de Pradjoerits van een Regentschap niet anders dan gezamenlijk, en met hunne eigen Officieren bij andere korpsen zullen worden ingelijfd. De Regen-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

ten worden persoonlijk verantwoordelijk gesteld, dat geene Pradjoorits uit den dienst worden ontslagen, voor dat hun tijd van dienst is geëxpireerd, ten zij om wettige redenen, op speciale autorisatie van den Resident.

Art. 6.

Wanneer Pradjoerits tot het geleiden van transporten, buiten hunne Residentien gebezigd worden, zullen op hen van toepassing zijn, de bepalingen voorkomende bij het algemeen reglement voor de militaire administratie, voor zoo veel betreft de marcherende troepen, en zal hun derhalve eene schadeloosstelling voor verpleging worden te goed gedaan, volgens tarief no. 16, gevoegd bij gemeld reglement.

Art. 7.

De kleeding van deze korpsen is dezelfde, als het klein equipement van Inlandsche militairen bij het Leger. De vernieuwing wordt uitgegeven twee malen 's jaars als in de maand *April*

Voor eenen Infanterist:

een blaauw linnen mouwvest, een wit linnen pantalon, een halsdas en $1\frac{1}{12}$ dozijn buisjesknoopen;

Voor eenen Kavallerist:

een blaauw linnen mouwvest, een wit dito rijbroek, een halsdas, $1\frac{1}{12}$ dozijn buisjesknoopen, een paar laarzen en een dito sporen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bovendien voor eenen Sergeant of Wachtmeester $\frac{1}{3}\frac{1}{2}$ el goud galon en voor eenen Korporaal $\frac{2}{3}\frac{2}{2}$ el geel kemelshaar galon.

In de maand September voor eenen Infanterist:

een blaauw linnen mouwvest,
een dito dito pantalon;

Voor eenen Kavallerist:

een blaauw linnen mouwvest,
een dito dito rijbroek,
een paar laarzen.

Voorts om de twee jaren in de maand April, voor ieder der onder-Officieren en manschappen van de Infanterie en Kavallerie een halsdas-gesp; en om de achttien maanden voor ieder derzelve een lakensche kwartiermuts.

In tijden van oorlog wordt de wit linnen pantalon door eene blaauw linnen vervangen.

Bij de verstrekking dier goederen zal het volgende tarief in acht worden genomen:

Voor de Infanterie:

een blaauw linnen mouwvest	*f* 1 : 70
een dito dito pantalon	- 1 : 86
een witte dito dito	- 1 : 32
een lakensche kwartiermuts	- 1 : 50
een halsdas	- — : 60
een halsdas-gesp	- — : 12
$1\frac{1}{1}\frac{1}{2}$ dozijn buisjesknoopen	- — : 26

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Voor de Kavallerie:

een blaauw linnen mouwvest . . . . . f 1 : 70
een dito dito rijbroek . . . . . - 2 : 30
een witte dito dito . . . . . - 2 : 30
een lakensche kwartiermuts . . . . . - 1 : 50
een halsdas . . . . . - —: 60
een halsdas-gesp. . . . . - —: 12
een paar laarzen. . . . . - 2 : 50
$1\frac{1}{2}$ dozijn buisjesknoopen . . . . . - —: 26
een paar sporen . . . . . - —: 71
$\frac{1}{32}$ el goud galon voor eenen Sergeant . . - 1 : 55
$\frac{3}{32}$ el geel kemelscharen galon voor eenen korporaal. . . . . - —: 24

Art. 8.

De kleeding der Officieren zal bestaan uit:

eenen donker blaauwen lakenschen rok, van het model der Officieren van het Leger, met donkerblaauwe voering; de opslagen en spiegels van dezelfde stoffage, doch met geele biesjes; de kraag schuins opengesneden, mede van dezelfde stoffage en geele biesjes, met de knoopen als de Infanterie van het Leger; een schacot van zwart verlakt leder van het model bij het Leger, met oranje korkarde en koperen knoop en lis; een geele pompon met koperen kroon en W.

een witte engelsch lederen of katoenen pantalon; wordende door de Officieren blaauw lakensche of linnen pantalons gedragen, wanneer aan de manschappen het dragen van pantalons dier kleur is bevolen;

een zwart fluweelen halsdas; halve laarzen onder de pantalon; voorts degen, dragon, epauletten en oranje zijden sjerp, als voor hunne rangen bij de Infanterie van het leger is voorgeschreven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Art. 9.

Alles wat benoodigd zal zijn tot de wapening en het ledergoed der Pradjoerits, bestaande

Voor de Infanterie:

uit een geweer met bajonet
een geweerriem,
een patroontasch met riem,
een sabel of bajonet-koppel,
het benoodigde aantal schroevendraaijers, aftrekkers en oliefleschjes.
een infanterie sabel voor de onder-Officieren, korporaals en tamboers, en
een trom met toebehooren voor de tamboers.

Voor de Kavallerie:

een sabel en
een lans,
zal door het militair departement worden verstrekt, zonder dat derzelver geldswaarde met dat departement zal worden geregulariseerd. De lans echter zal plaatselijk worden aangemaakt.

Art. 10.

De tractementen der Officieren en de soldijen der onder-Officieren en manschappen worden vastgesteld als volgt:

voor eenen 1ste Luitenant		*f* 30
» » 2de »		- 25
bij de Infanterie	eenen Sergeant	- 7
	» Korporaal	- 5
	» Tamboer	- 5
	» Pradjoerit	- 4

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

bij de Kavallerie	eenen	Wachtmeester . . .	- 20
	»	Brigadier . . .	- 6
	»	Pradjoerit . . .	- 5

Art. 11.

In gewone tijden worden de dagen en uren der exercitien, alsmede de dienst bij de detachementen Pradjoerits, door de Regenten, onder toezigt van den Resident, naar plaatselijke omstandigheden, en in evenredigheid van derzelver getal, geregeld. De Regenten zijn in het bijzonder verantwoordelijk, dat geene der onder-Officieren of manschappen aan het bijwonen der exercitien of het verrigten van garnizoensdienst als anderzins worden onttrokken; zullende de Officieren, indien zij niet zelve onderwijzen, steeds bij de exercitien tegenwoordig zijn en zorg dragen, dat de verschillende naar behooren worden verrigt.

Art. 12.

De detachementen zullen in het vuren met losse patronen, en in het schieten naar den schijf met scherpe patronen worden geoefend, tot welk einde de munitien in de maand Januarij zullen worden ontvangen, berekend per man

Voor eenen Infanterist:

15 scherpe geweer patronen,
35 losse dito,
2½ vuursteenen.

Art. 13.

Omtrent al hetgeen de exercitien en andere dienst-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

verrigtingen betreft, zullen zooveel mogelijk opgevolgd worden, de bij het Leger in gebruik zijnde reglementen en voorschriften.

Art. 14.

Bij ligte overtredingen worden de straffen door den Regent naar plaatselijke gebruiken, bepaald.

In gevallen van meer gewigt wordt hierin door den Resident beslist. De Officieren en onder-Officieren oefenen in het opleggen van straffen slechts het gezag uit, hun door den Regent, onder zijne verantwoordelijkheid opgedragen.

Art. 15.

Diegene, welke zich aan eenig misdrijf schuldig maakt, waarvan de burgerlijke regter behoort kennis te nemen, wordt uit de dienst ontslagen en aan den Regter overgegeven. In tijden van oorlog of onlusten, of zoodra de korpsen Pradjoerits worden verklaart te zijn op den voet van oorlog, zullen alle feiten, uitsluitend de militaire dienst betreffende, naar de Militaire Wetten worden beoordeeld en gestraft, hetzij de schuldige al dan niet bij eenig korps van het staande Leger is ingedeeld.

De manschappen worden derhalve, vooral onder zoodanige omstandigheden, met de krijgsartikelen bekend gemaakt.

Art. 16.

Wanneer onder-Officieren of manschappen, zich, zonder permissie, verder dan drie palen van de hoofdplaats van het Regentschap, waartoe hun detachement

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

behoort, verwijderen, zullen zij disciplinair worden gestraft, de onder-Officieren of korporaals met degradatie, de manschappen met veertien dagen policiekamer; die zich voor de tweede maal hieraan schuldig maken met veertien dagen provoost, om den anderen dag op water en rijst; en voor de derde maal zal daarvan aan den Gouverneur Generaal verslag worden gedaan, op wiens beslissing zij buiten *Java* of *Madura* zullen kunnen worden verbannen, of zoodanige andere straf zullen ondergaan, als, naar omstandigheden, noodig zal worden geoordeeld.

Art. 17.

Het benoodigd aantal onder-Officieren der Infanterie, ten einde als Instructeurs bij de Pradjoerits te dienen, wordt door het Militair Departement, op daartoe gedane aanvrage, gedesigneerd. Deze Instructeurs geven onderwijs in de soldaten- en pelotons school en trachten de Officieren, onder-Officieren en manschappen, zooveel doenlijk te onderrigten in de inwendige en garnizoensdienst.

Ingeval van onverschilligheid van de zijde der Officieren, onder-Officieren of manschappen, brengen de Instructeurs hunne klagten in bij den Regent en des noods bij den Resident, die daarin alsdan voorziet.

Aan de Instructeurs wordt de meeste zachtmoedigheid aanbevolen, zullende zij in disciplinaire zaken, geen ander gezag uitoefenen, dan hun door den Regent, onder goedkeuring van den Resident, wordt toevertrouwd.

Die onder-Officieren, welke tevens als Kommandanten van detachementen worden benoemd, oefenen het-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

zelfde gezag uit als de Officieren die zij vervangen, en verrigten tevens bij dezelve de functien van Instructeurs.

Voor de betrekkingen van onder-Officieren-Kommandanten of Instructeurs kunnen ook gegageerde onder-Officieren worden genomen, die daartoe nog de noodige geschiktheid bezitten, ter beoordeeling van den Inspecteur der Schutterijen, Djaijang-Secars en Pradjoerits.

Art. 18.

Voor ieder detachement zal eene bamboezen of houten kazerne worden opgerigt, voorzien van eene doorgaande vaste brits, een geweerrak, een rak voor het ledergoed en een voor de trom, tevens voor ieder man een kastje tot berging zijner kleedingstukken.

In deze kazerne zullen voortdurend zijn opgeslagen, alle voorwerpen van wapening en ledergoed welke aan het detachement zijn verstrekt, en voorts de van het Gouvernement ontvangen kleedingstukken, welke niet in dadelijk gebruik zijn.

In dezelve zal tevens het geheel of een gedeelte van het detachement logeren, naar gelang zulks door den Resident, met overleg van den Regent noodig zal worden geoordeeld, met dien verstande echter, dat in het laatste geval steeds een genoegzaam aantal manschappen zich in dezelve bevinden, om over de goederen, in de kazerne opgeslagen, een wakend oog te houden.

Art. 19.

Het wordt aan de Residenten vrijgelaten, om de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

wijze van uitbetaling der soldijen zoo mede van uitdeeling der vivres, naar plaatselijke omstandigheden, op het eenvoudigst te regelen, en de distributiedagen der vivres te bepalen.

De geldelijke administratie wordt almede door de Residenten geregeld, en de gedane uitgaven bij de kasrekeningen verantwoord.

Gearresteerd bij Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van den 25sten Augustus 1843, no. 13.

Mij bekend.

De Adjunct Secretaris van het Gouvernement,

F. C. ROSE.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

(2 XXVII 142.
VI-30 2/

REGLEMENT

VOOR

DE KORPSEN PRADJOERITS

OP

HET EILAND JAVA.

(BIJGEWERKT VOLGENS DE WIJZIGINGEN DAARIN ONTSTAAN, TEN GEVOLGE VAN DE HIERIN BEREIKTE NADERE REGELINGEN EN ALTOO VOLLEDIG TOT 1 JANUARIJ 1861.)

UITGEGEVEN DOOR HET MILITAIR DEPARTEMENT.

BATAVIA,
TER LANDS DRUKKERIJ.
1861.

REGLEMENT
VOOR
DE KORPSEN PRADJOERITS
OP HET EILAND JAVA (1).

Artikel 1.

De detachementen pradjoerits worden opgerigt en steeds voltallig gehouden door de Regenten, onder het toezigt van den Resident, aan wien het oppergezag over dezelve, in zijne Residentie, is opgedragen. Daarbij zullen geene andere worden aangenomen, dan jonge sterke manschappen, geschiktheid hebbende voor den militairen stand.

Art. 2.

De officieren bij de pradjoerits worden zoo veel doenlijk gekozen uit de naastbestaanden der Regenten of andere Inlandsche ambtenaren van aanzien, of ook uit dezulke, die in vroegere oorlogen, als officier bij de barissans hebben gediend, bij welke keuze voornamelijk zal moeten worden gelet op de geschiktheid van zoodanige personen voor een kommando.

Voorts kunnen tot dien rang worden verheven onderofficieren, welke door goed gedrag, ijver en bekwaamheid uitmunten.

Art. 3.

De officieren worden benoemd en kunnen ook alleen worden ontslagen door den Gouverneur-Generaal. De

(1) Het primitive reglement is gearresteerd bij G. B. dd. 25 Aug. 1813, no. 13 (staatsbl. 1849, no. 29).

voordragt tot benoeming of ontslag geschiedt door den Resident, met overleg van den Regent, en wordt door tusschenkomst van den betrokken inspecteur en het Militair Departement, aan den Gouverneur-Generaal aangeboden. Jaarlijks zal door den inspecteur een verslag worden ingediend omtrent ieder der officieren, ten einde door den Gouverneur-Generaal kan worden geoordeeld, in hoever zij geacht kunnen worden de geschiktheid te bezitten om in die betrekking te blijven.

Art. 4.

Indien in een regentschap waarvan het detachement door eenen officier moet worden gekommandeerd, zich geen geschikt sujet daarvoor mogt bevinden, zal op de daartoe strekkende voordragt van den Resident een sergeant der infanterie van het leger als kommandant van dat detachement worden gedesigneerd.

Art. 5.

De aanneming der pradjoerits geschiedt door vrijwillige werving voor een tijdvak van niet minder dan vier jaren; zij worden aangenomen voor de plaatselijke dienst der residentie, doch onder voorwaarde, dat het Gouvernement in tijd van nood ook elders op *Java* over hen kan beschikken; in dier voege evenwel, dat de pradjoerits van een regentschap niet anders dan gezamenlijk en met hunne eigene officieren bij andere korpsen zullen worden ingelijfd. De Regenten worden persoonlijk verantwoordelijk gesteld dat geene pradjoerits uit den dienst worden ontslagen vóór dat hun tijd van dienst is geëxpireerd, ten zij om wettige redenen op speciale autorisatie van den Resident.

Art. 6.

Wanneer pradjoerits tot geleide gebezigd worden, zijn op hen van toepassing de bepalingen voorkomende bij het algemeen reglement voor de militaire administratie voor zooveel betreft «marcherende troepen» en wordt

hun derhalve eene schadeloosstelling voor verpleging te goed gedaan volgens tarief no. 16 bij dat reglement gevoegd. (1)

Aan de onder-officieren belast met de instructie van de detachementen pradjoerits zullen bij het doen van reizen in dienst één gladdak-paard en één koelie worden verstrekt. (2)

Gegageerde militairen welke zullen worden aangenomen om als instructeurs bij de pradjoerits te dienen, zullen, door de zorg der plaatselijke civiele autoriteiten hiertoe door den inspecteur uitgenoodigd, op de meest geschikte wijze worden gedirigeerd naar de plaats hunner bestemming, hetzij over zee of te land volgens de bestaande bepalingen bij het leger. (3)

Art. 7.

De kleeding van deze korpsen is het klein equipement der inlandsche infanteristen van het leger, waarvan de verstrekking, zoo voor eerste uitrusting als gewone vernieuwing, ook geheel en al dienovereenkomstig zal plaats hebben. (4)

Bovendien zullen jaarlijks tot het schoonmaken van het ledergoed worden verstrekt twee schoen-borstels aan detachementen beneden de 25 man en vier aan die welke deze sterkte overschrijden. (5)

Wanneer pradjoerits de dienst verlaten zullen de reeds verstrekte klein-equipement-stukken als hun eigendom worden beschouwd. (6)

Art. 8.

De tenue der officieren zal gelijk zijn aan de kleintenue der officieren van de infanterie van het leger,

(1) Gouv. besl. 2 September 1856 no. 8 art. 3, (Staatsbl. no. 55.)
(2) Gouv. besl. 9 October 1852 no. 1, art. 4.
(3) Gouv. besl. 24 Junij 1833 no. 13.
(4) Gouv. besl. 20 September 1858 no. 14, (Staatsbl. no. 103.)
(5) Gouv. besl. 23 Mei 1846 no. 17.
(6) Gouv. besl. 25 Mei 1857 no. 3, art. 1, litt. B, (Staatsbl. no. 43.)

gewapend met dezelfde model-sabel en klein-tenue koppel. (1)

Art. 9.

De pradjoerits zullen gewapend zijn als de infanterie van het leger.

De daartoe noodige wapenen en lederwerken zullen, zonder nadere verrekening, uit de oorlogs-magazijnen worden verstrekt. (2)

Ook voor de instructeurs bij de verschillende detachementen pradjoerits zullen in iedere residentie de benoodigde stellen wapens en ledergoed aanwezig zijn en in de verantwoording der wapening van het detachement worden opgenomen, zoodat de bedoelde instructeurs van hunne korpsen zonder wapens en ledergoed zullen worden gedetacheerd. (3)

De defecte wapenen zullen tegen betaling van het kostende worden hersteld in het garnizoen-geweermakers-atelier ter plaatse of bij dat van het naastbij gelegen garnizoen. (4)

Jaarlijks zal, hetzij door de kommandanten der artillerie, hetzij door den inspecteur der draagbare wapenen eene algemeene inspectie worden gehouden over de slagvuur-wapenen in gebruik bij de verschillende detachementen pradjoerits. (5)

Art. 10

De tractementen der officieren en de soldijen der onder-officieren en manschappen worden vastgesteld als volgt:

voor eenen 1sten Luitenant . . .	's maands	*f* 30
» » 2den » . . .	»	» 25

(1) Gouv. besl. 25 Mei 1857 no. 3 art. 1, litt. A (Staatsbl. no. 43).
(2) Gouv. besl. 7 Maart 1849 no. 3.
(3) Gouv. besl. 20 Januarij 1842 no. 24.
(4) Gouv. besl. 4 Januarij 1847 no. 2, en 3 Julij 1850 no. 15.
(5) Gouv. besl. 3 Julij 1850 no. 15 art. 1.

voor eenen	Sergeant	's maands	*f* 7
» »	Korporaal	»	» 5
» »	Tamboer	»	» 5
» »	Pradjoerit	»	» 4

De sergeanten-instructeur van het leger, bij de pradjoerits gedetacheerd, ontvangen maandelijks *f* 32:— Zij hebben geene aanspraak op verhoogde soldij, indemniteit voor vivres als anderszins, met uitzondering der kleeding, welke hun op de gewone wijze zal worden verstrekt. (1)

Wanneer een sergeant van het leger, ingevolge artikel 4 als kommandant van een detachement wordt genomen in plaats van eenen luitenant, zal hij even als de instructeurs voor soldij enz., genieten *f* 32:— 's maands; zullende echter bij de daartoe strekkende voordragt aan het Gouvernement moeten worden in-achtgenomen, dat de sommen op den staat der residentie, voor luitenants-kommandanten en instructeurs uitgetrokken, in derzelver totaal niet worden overschreden. (2)

De gegageerde onder-officieren, die ingevolge artikel 17 van dit reglement als instructeurs of als kommandanten worden gebezigd, zullen naar gelang hunner verdiensten eene toelage genieten, welke echter nimmer de gemelde som van *f* 32:— 's maands zal te boven gaan. (3)

Art. II.

In gewone tijden worden de dagen en uren der exercitiën alsmede de dienst bij de detachementen pradjoerits door de Regenten, onder toezigt van den Resident, naar plaatselijke omstandigheden en in evenredigheid van derzelver getal geregeld. De Regenten zijn in het bijzonder verantwoordelijk dat geene der

(1) Gouv. besl. 25 Augustus 1843 no. 13. art. 1.
(2) Gouv. besl. 17 Junij 1849 no. 8, art. 3. litt. A (Staatsbl. no. 29.)
(3) Gouv. besl. 17 Junij 1849 no. 8, art. 3 litt. B (Staatsbl. no. 29.

onder-officieren of manschappen aan het bijwonen der exercitiën of het verrigten van garnizoensdienst als anderzins worden ontrokken; zullende de officieren, indien zij niet zelve onderwijzen steeds bij de exercitiën tegenwoordig zijn en zorg dragen, dat dezelve naar behooren worden verrigt.

Art. 12.

De detachementen zullen in het vuren met losse patronen en in het schieten naar de schijf met scherpe patronen worden geoefend, tot welk einde de munitiën in de maand Januarij zullen worden ontvangen.

Aan ieder geweerdragend man zullen jaarlijks worden verstrekt:

20 scherpe patronen tot slag-geweer van 9 wigtjes.
10 losse patronen tot slag-geweer van 9 wigtjes.
35 slag-hoedjes. (1)

Bij de ontvangst van de telken jare voor de oefeningen der pradjoerits bestemde munitiën zullen niet de nieuwelings ontvangen maar de ter plaatse langst voorradige het eerst moeten worden verbruikt, opdat steeds bruikbaar zij de zoogenaamde reserve, als hoedanig aan de detachementen pradjoerits op Java worden verstrekt aan elken man 20 scherpe patronen en 30 slag-hoedjes, welke doorloopend op de munitie-livretten worden verantwoord en voor welker behoorlijke opberging de hoofden van gewestelijk bestuur de noodige zorg dragen of doen dragen. (2)

Art. 13.

Omtrent al hetgeen de exercitiën en andere dienstverrigtingen betreft, zullen zoovcel mogelijk opgevolgd worden de bij het leger in gebruik zijnde reglementen en voorschriften.

---

(1) Gouv. besl. 3 Januarij 1845 no. 17 en 20 Maart 1851 no. 18.
(2) Gouv. besl. 2 September 1836 no. 3 art. 7.

Art. 14.

Bij ligte overtredingen worden de straffen door den Regent naar plaatselijke gebruiken bepaald.

In gevallen van meer gewigt wordt hierin door den Resident beslist. De officieren en onder-officieren oefenen in het opleggen van straffen slechts het gezag uit, hun door den Regent onder zijne verantwoordelijkheid opgedragen.

Art. 15.

Diegene, welke zich aan eenig misdrijf schuldig maakt, waarvan de burgerlijke regter behoort kennis te nemen, wordt uit de dienst ontslagen en aan den regter overgegeven. In tijden van oorlog of onlusten of zoodra de korpsen pradjoerits worden verklaart te zijn op den voet van oorlog, zullen alle feiten, uitsluitend de militaire dienst betreffende, naar de militaire wetten worden beoordeeld en gestraft, hetzij de schuldige al dan niet bij eenig korps van het staande leger is ingedeeld.

De manschappen worden derhalve, vooral onder zoodanige omstandigheden, met de krijgs-artikelen bekend gemaakt.

Art. 16.

Wanneer onder-officieren of manschappen zich zonder permissie verder dan drie palen van de hoofdplaats van het regentschap, waartoe hun detachement behoort, verwijderen, zullen zij disciplinair worden gestraft, de onder-officieren of korporaals met degradatie, de manschappen met veertien dagen politiekamer; die zich voor de tweede maal hieraan schuldig maken met veertien dagen provoost om den anderen dag op water en rijst; en voor de derde maal zal daarvan aan den Gouverneur-Generaal verslag worden gedaan, op wiens beslissing zij buiten *Java* of *Madura* zullen kunnen worden verbannen of zoodanige andere

straf ondergaan als naar omstandigheden noodig zal worden geoordeeld.

Art. 17.

Het benoodigd aantal onder-officieren en korporaals der infanterie, ten einde als instructeurs bij de pradjoerits te dienen, wordt door het militair departement op daartoe gedane aanvrage gedesigneerd en als zoodanig bij hunne korpsen voor memorie gevoerd. (1)

Deze instructeurs geven onderwijs in de soldaten- en pelotons-school en trachten de officieren, onder-officieren en manschappen zooveel doenlijk te onderrigten in de inwendige en garnizoensdienst.

Ingeval van onverschilligheid van de zijde der officieren, onder-officieren of manschappen brengen de instructeurs hunne klagten in bij den Regent en des noods bij den Resident, die daarin alsdan voorziet.

Aan de instructeurs wordt de meeste zachtmoedigheid aanbevolen, zullende zij in disciplinaire zaken geen ander gezag uitoefenen, dan hun door den Regent onder goedkeuring van den Resident wordt toevertrouwd.

Die onder-officieren, welke tevens als kommandanten van detachementen worden benoemd, oefenen hetzelfde gezag uit als de officieren die zij vervangen en verrigten tevens bij dezelve de functiën van instructeurs.

Voor de betrekkingen van onderofficieren-kommandanten of instructeurs kunnen ook gegageerde onderofficieren worden genomen die daartoe nog de noodige geschiktheid bezitten, ter beoordeeling van den inspecteur.

Art. 18.

Voor ieder detachement zal eene kazerne worden aangewezen, voorzien van eene doorgaande vaste brits,

(1) Gouv. besl. 19 September 1832 no. 1.

een geweer-rak, een rak voor het ledergoed en een voor de trom, tevens voor ieder man een kastje tot berging zijner kleedingstukken.

In deze kazerne zullen voortdurend zijn opgeslagen alle voorwerpen van wapening en ledergoed welke aan het detachement zijn verstrekt, en voorts de van het Gouvernement ontvangen kleedingstukken, welke niet in dadelijk gebruik zijn.

In dezelve zal tevens het geheel of een gedeelte van het detachement logeren, naar gelang zulks door den Resident met overleg van den Regent noodig zal worden geoordeeld; met dien verstande echter, dat in het laatste geval steeds een genoegzaam aantal manschappen zich in dezelve bevinden om over de goederen, in de kazerne opgeslagen, een wakend oog te houden.

Art. 19.

Het wordt aan de residenten vrijgelaten om de wijze van uitbetaling der soldijen zoo mede van uitdeeling der vivres naar plaatselijke omstandigheden op het eenvoudigst te regelen en de distributiedagen der vivres te bepalen, zullende de rijst en het zout echter steeds in natura worden verstrekt. (1)

Voor de verlichting der kazerne- en andere wachten zal worden gezorgd voor rekening van den lande. (2)

De pradjoerits die in de hospitalen worden verpleegd zullen even als de djaijang-secars volgens het reglement van administratie worden behandeld en transportmiddelen genieten overeenkomstig art. 181, 182, 183 en 184 van het algemeen reglement van administratie. (3)

De geldelijke administratie wordt almede door de residenten geregeld en de gedane uitgaven bij de kasrekeningen verantwoord.

(1) Gouv. besl. 26 April 1847 no. 4.
(2) Gouv. besl. 9 Januarij 1860 no. 12, art. 1. (Staatsbl. no. 2.)
(3) Gouv. besl. 15 November 1860 no. 52.

AANHANGSEL.

STAAT aantoonende het klein-equipement, hetwelk aan de Europesche en Inlandsche onderofficieren en manschappen bij de detachementen pradjoerits op Java competeert, ingevolge de tegenwoordig bij het leger bestaande bepalingen.

BENAMING.	Eerste uitrusting voor Inlanders.	Vernieuwing. Europeanen	Vernieuwing. Inlanders.	*Aanmerkingen.*
		Jaarlijks.		
Boeseroenen	2	»	2	
Haarkammen	1	1	1	
Halsdassen, losse . .	2	2	2	
Hemden	»	3	»	
Kwartiermuts	1	1	1	
Onderbroeken	»	2	»	
Pantalon, witte . . .	1	1	1	
Idem blaauwe . .	1	2	1	
Sarongs	1	»	1	
Schoenen, pr. inl. . .	»	6	»	Van Europeesch fabricaat wordt de helft minder verstrekt.
Sokken, pr.	»	2	»	
Knoopen, stellen . .	1	1	1	
Tuniques	2	2	2	Uitgezonderd de Eur. onder-officieren.
Idem voor Europ. onder-offic. . .	»	2	»	
Werkbroeken	2	»	2	
		Om de 2 jaren.		
Schoenborstels	»	1	»	
		Om de 6 jaren.		
Kleêrborstels	»	1	»	
Zakboekjes met perkamenten omslag . .	1	1	1	
Was- en smeerdoos van blik	1	»	»	Wordt slechts één uitgereikt.

De uitdeeling der klein-equipementstukken geschiedt als volgt:

a. die, waarvan drie of zes stuks dan wel paren per jaar worden verstrekt, op 1 Januarij, 1 Mei en 1 September;

daartoe behooren ook de pantalons, welke op de volgende wijze worden verstrekt:

aan de Europeanen op 1 Januarij en 1 September één blaauwe en op 1 Mei één witte pantalon;

aan de Inlanders op 1 Januarij één blaauwe en op 1 Julij één witte pantalon;

b. die, waarvan twee of vier stuks per jaar, op 1 Januarij en 1 Julij;

c. die, welke om het jaar, de twee of zes jaren vernieuwd worden, op 1 Julij.

Elk detachement pradjoerits beneden de 25 man ontvangt jaarlijks twee kleêr- en twee schoenborstels, terwijl in verband met artikel 6 van 's Gouvernements besluit dd. 23 Mei 1846, no. 17, aan detachementen welke deze sterkte overschrijden daarenboven nog twee schoenborstels worden verstrekt.

Voor aanschaffing en vernieuwing van chevrons en sabelkwasten, ten behoeve van inlandsche onder-officieren en korporaals, wordt per dag te goed gedaan:

aan elk sergeant . . . . . $1\frac{1}{4}$ cent.

» » korporaal . . . . $\frac{5}{12}$ »

De Europesche instructeurs moeten de kosten der distinctive teekenen vinden uit hunne bezoldiging en ontvangen deswege geen afzonderlijke indemniteit, evenmin als voor de chevrons voor langdurige dienst.

Bij ieder reëngagement voor zes jaren zullen aan de Europesche onder-officieren (adjudanten-onderofficier uitgezonderd) worden verstrekt twee blaauwe katoenen pantalons en twee paar Europesche of vier paar inlandsche schoenen.

Voorts kunnen aan alle zwakken en reconvalescenten twee flanellen buikbanden worden verstrekt, wanneer het dragen daarvan door den eerst aanwezenden officier van gezondheid tot hunne herstelling noodig wordt geacht.

Bij het doen van aanvragen om klein-equipement voor eerste uitrusting moet onder den naam van den nieuw aangenomen pradjoerit steeds worden bekend gesteld de datum waarop hij is aangenomen, alsmede wanneer en op welke wijze de persoon, dien hij heeft vervangen, de dienst heeft verlaten.

Voor eene behoorlijke contrôle zal door de betrokken instructeurs van het aangevraagde klein-equipement voor ieder detachement afzonderlijk, de noodige aanteekening worden gehouden op nominative staten (model littra A.), welke almede dienen ter vervanging van het stamboek.

De civiele autoriteiten zijn ingevolge s'Gouvernements resolutie dd. 5 Maart 1831, no. 29 (staatsblad no. 21) en besluit dd. 9 September 1841, no. 1, voor de verantwoording der bij de detachementen pradjoerits in gebruik zijnde wapening en equipement-stukken aansprakelijk en geschieden dus de afschrijvingen van onbruikbare of verloren geraakte voorwerpen op hunnen last.

Behooren echter, op grond van bestaande voorschriften ter zake, deze verloren geraakte of onbruikbare goederen ten laste van den lande te worden vervangen, dan zal daarvan worden opgemaakt proces-verbaal in duplo (model littra B.).

Nadat dit proces-verbaal door den inspecteur is geviseerd zal de verlangde inlevering en verwisseling, dan wel vervanging bij het naastbij gelegene militair kleeding- of oorlogs-magazijn plaats hebben.

Voor kleeding en wapening moeten afzonderlijke processen-verbaal worden opgemaakt.

Door de instructeurs zullen worden ingediend:

1°. op 1 Januarij en 1 Julij sterkte-staten van de detachementen pradjoerits met de instructie waarvan zij zijn belast;

2°. op 1 Januarij en 1 Julij staten van de daarbij in gebruik zijnde wapenen en lederwerken; en

3°. aanvragen om vernieuwing van klein-equipement op de daarvoor aangegeven tijdstippen.

KITLV

Model A.

PRADJOERITS.

Residentie *Detachement te*

AANTEEKENING van het aangevraagde klein-equipement ten behoeve van bovengenoemd detachement.

Volg-Nr.	NAMEN.	Graden.	Sedert wanneer in dienst.	Op nieuw aangenomen of wanneer en op welke wijze afgegaan.	Eerste uitrusting of laatste vernieuwing.	*Vernieuwing van:*				
						1860				
1	A.	Inland. sergt.	8 Mei 1855.	8 Mei 1859 nieuw aangenomen.	8 Mei 1859.	1 Julij.				
2	B.	Inland. korp.	12 August. 1857.		12 Aug. 1857.	id.				
3	C.	Inland. tamb.	3 December 1858.		3 Dec. 1858.	id.				
4	D.	Inland. fus.	1 Februarij 1859.		1 Febr. 1859.	id.				

Model B.

PRADJOERITS.

Residentie *Detachement te*

PROCES-VERBAAL

VAN KEURING VAN ONBRUIKBAAR OPGEGEVEN GOEDEREN.

Op heden den derden Mei 1800 zestig hebben wij ondergeteekenden *Jansen*, alg. stamb. no. 23158, sergeant-instructeur en *Sidin*, no. 3, inlandsch sergeant, beiden dienende bij opgemeld detachement, ingevolge last van den Resident van *B* . . . . ons in kommissie gesteld, ten einde op te nemen en te examineren den staat van onbruikbaarheid van de na te melden goederen, in verantwoording zich bevindende bij bovengenoemd detachement, en hebben bevonden als volgt:

OUDE GOEDEREN:			Tijdvak van eerste indienststelling en opgave van de administrateurs, waaraan de onbruikbaarheid is toe te schrijven.	Bevinding en advies der kommissie.	Beslissing van den inspecteur.
Getal in cijfers.	Getal in letters geschreven.	Benaming.			
3	drie	Sabelschee-den.	1 van 1845 en 2 van 1850. Door langdurig gebruik versleten.	Onbruikbaar, behooren te worden verwisseld.	

ALGEMEENE AANMERKINGEN.

Na afloop dezer kommissie hebben wij hiervan opgemaakt dit proces-verbaal in twee gelijkluidende expeditiën, welke wij verklaren dat opregtelijk en naar waarheid zijn opgemaakt te op dag en datum als voren omschreven.

De Kommissie,

Gezien bij mij:

Resident van

Afgegeven voor { origineel. / duplicaat.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

